47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2494 ՈՒՐԲԱԹ 1912 ԱՊՐԻԼ 13-26

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉ-I EFKIAR
54 Grand' Rue de Pera, Porte 54
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 54
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ԵՏ ՁԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանզումէի Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افكار ارمنيجه يومى غزته
صاحب امتياز اوحانس فريد
اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده نومرو ٥٤

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԿ.	ՎԵՑԱՄ.	ԵՌԱՄՍԱ.
Պոլսոյ համար	80 Ղր.	45	25 Ղր.
Գաւառներու համար	80 „	45	25 „
Արտասահմանի „	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրչ., մէկէ աւելի ծանուցմանց համար յարմարաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐԹԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԻՆ ԱՌԱՋԻ ՔԱՅԼԸ, ՑԻՇԱՏԱԿԱԳԻՐԸ ԵՒ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆ ՀՆՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ. — ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՆԳԼԵԻՈՒԹԻՒՐ ՕԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆԸ ՈՐԻ ՄՆԱՑ. — ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. — ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ ՇՐՋԱՆԻ ՄԷՋ. — ՊԱԼՔԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՆՈՐ ԱՐՁԱԳԱՆԴՆԵՐ.

Անխուսափելին հասաւ և կատարուեցաւ. այն օրէն իվեր երբ Իտալիոյ Բեդերսպուրկի դեսպան և Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Սազոնոֆ ևիր օգնականը Նէտաթօֆ սկսան մտերմօրէն եւ երկարօրէն խորհրդակցիլ, ռուսաւիտալական համաձայնութիւնը կատարեալ իրողութեան վերածուեցաւ։ Տրիպոլսոյ մէջ կացութիւնը անորոշ է։ Իտալիոյ համար, այսինքն եթէ Իտալիա նախապէս գուշակած չէր թէ Տրիպոլսոյ եւ Սիրէնայիքի իրական դրաւումը կարճ ժամանակամիջոցի խնդիր մը պիտի ըլլայ, դէպքերը յուսախաբ ըրին զինքը։ Հաւանաբար Իտալիա մեծ յոյսեր տածած էր Քարամանլը գերդաստանին պետ Հասունէ բաշայի և իր արբանեակներուն անձնուիրութեանը վրայ. թէ՛ իսլամական ոգւոյն՝ կորովն և անձնապաշտպանութեան ու հայրենասիրութեան զգացումը, և թէ՛ Երիտասարդ Թուրքերու կողմէ ձեռք առնուած յարմարագոյն միջոցները կատարի դիմադրութեան մղեցին Տրիպոլսոյ արաբական ցեղերուն մեծամասնութիւնը։ Իտալացի դիւանագէտներն ու զօրավարները շուտով հասկցան ուրեմն որ իրենք ալ պիտի ունենան բոլոր արգելքներն ու դժուարութիւնները որոնց ենթակայ եղան ժամանակին, և վերջերս Ֆրանսա և Սպանիա՝ հիւսիսային արեւմտեան Ափրիկէի մէջ։ Տրիպոլսոյ խնդրին մէջ յայտնի ելքի մը կարենալ յանգիլը, ուրեմն, — ենթադրելով որ յայտնի ելք մը հաւանական ըլլայ — շատ երկար ժամանակի խնդիր էր։ կը մնար, այս պարագային, պատերազմին քաղաքական տագնապին օր առաջ վերջ տալ, և այս մասին ալ նոր միջոցներ փնտռել և տնօրինել, որովհետեւ Եւրոպայի ներկայ քաղաքական հաւասարակշռութիւնը կարող չէր այլեւս երկար ատեն դիմադրել, արդէն վեց ամիսէ վեր ուժգնօրէն զգալի եղող դիւանագիտական ցնցումներուն։

Անգլիա և Ֆրանսա կապուած էին նախապէս Իտալիոյ Իրենց փոխադարձ դաշնի հաստատութիւնները Թուրքիոյ ամբողջութիւնն ու անկախութիւնը երաշխաւորող յայտնի և պաշտօնական պայմանագրութիւնները ջուրը ձգած էին։ Գերմանիա և Աւստրիա ալ, վերջապէս, իբր զինակից, իրենց էական շահերուն հետ մեծ առնչութիւն մը չունեցող խնդրի մը մէջ չէին կրնար թշնամական ընթացք մը բռնել Իտալիոյ հանդէպ։ Բայց բոլոր այս ուղղակի և անուղղակի օժանդակութիւնները Իտալիոյ նախնական ոգեւորութիւններուն համար էր. Իտալացի զօրքերը Տրիպոլսոյ մէջ ցամաք ելլելէ վերջ, Իտալիոյ բարեկամ դահլիճները իսկոյն չէզոքութիւն հռչակեցին։ Նոր Թուրքիոյ հետ արդէն զանազան կարեւոր յարաբերութիւններ մշակող այս վերջինները ուրեմն պատերազմի երկրորդ չրջանին համար Հռոմի դահլիճէն յայտնի օգտակարութիւն մը չէին կրնար ընծայել։ Պալքանեան «Իրաց վիճակը» անգամ մը ևս հաստատող Ռաքօնիճիի տեսակցութենէն յետոյ, ռուսաւիտալական նոր մտերմութեան մը դիւանագիտական բուն շարժառիթը — Ռուսիոյ մասնաւոր նկատուած շահերէն զատ — ահա այս պարագան եղած է։

Նոր քաղաքականութեան մը նոր գործիքը, և կամ աւելի ճիշդը, նոր ներկայացումի մը նոր դերակատարը հանդիսանալու կոչուած Ցը Կիրսի յիշատակագիրը ի՞նչ կ'ըսէ, ի՞նչ կը նշանակէ։ Այս ծանուցագրին պարունակութեանը մասին տեղական թերթերուն մէջ տրուած տեղեկութիւնները նոյն զեկոյցին ճշգրիտ պատճէնը չեն ներկայացներ, բայց ստուգուած է թէ ռուսական կառավարութիւնը յիշեալ ծանուցագրով նախ Բ. Դրան կը յայտնէ թէ նեղուցին փակումը Ռուսիոյ առևտրական շահերուն մեծապէս կը վնասէ, երկրորդ, կը հարցնէ թէ դեռ ո՛րքան պիտի տեւէ նոյն փակումը։ Շատ լուրջ ոճով, այսինքն անուղղակի և թաթեւօրէն սպառնական ոճով խմբագրուած ըլլալէ աւելի՝ բարեկամական զգացումներու տպաւորութիւնը ներշնչող սոյն զեկոյցին Բ. Դուռը կարելի եղածին չափ շուտով պատասխանելու պէտքը տեսնելով, մեծ խոհեմութիւն մը ցոյց տուաւ։ Նախարարաց ժողովը դեռ նոր պատասխանած էր հաշտութեանց պայմաններուն մասին հինգ մեծ տէրութեանց կողմէ եղած հարցումին, անմիջապէս սկսաւ քննել Ռուսիոյ յարուցած խնդիրը։ Բ. Դուռը Ռուսիոյ դեսպանատան այս մասին ալ պիտի պարզէ իր տեսակէտը, բայց պէ՛տք է խոստովանիլ թէ այս խնդրոյն համար ալ բանաձեւ մը գտնելը ինքնին բաւական դժուար է, մանաւանդ որ Ցը Կիրսէն վերջ, Անգլիոյ դեսպան Սըր Լաֆթէր ալ տարբեր ձեւով, տարբեր ոգւով միևնոյն հարցումը ուղղած է արտաքին գործոց նախարար Ասքմ պէյի։

Թէ ո՛րքան կնճռոտած են ներկայ կացութիւնը Անգլիոյ արտաքին գործոց խորհրդականներէն Սըր Աբլանտի յայտարարութիւնները Բրիտանական յիշեալ դիմումին մասին, Անգլ. Խորհրդարանին մէջ, ահա հո՛գ է կացութեան հանդոյցը։ Տարակոյս չկայ թէ այդ յայտարարութիւնները ռուսական զեկոյցէն չատ աւելի բարեկամական կը թուին, քանի որ Սըր Աբլանտ կը խոստովանի թէ նեղուցին փակումը անխուսափելի և բնական է։ Բայց, որովհետեւ ենթադրութիւնը մէկ կողմ ձգելով, դէպքերը և արդիւնքները միայն նկատի պիտի առնենք, կրնա՞նք արդեօք երեւակայել թէ Լոնտոնի և Բեդերսպուրկի դահլիճները համախորհուրդ գործած չեն։ Եթէ անգլիական կառավարութիւնը անկեղծօրէն համոզուած էր թէ օսմ. կառավարութիւնը իրաւունք ունէր փակելու նեղուցը, ի՞նչ պէտք ունէր ամէն պարագայի մէջ տեսակ մը բողոք նշանակող յիշեալ քայլը առնելու Բ. Դրան մօտ։ Ռուս դիւանագիտական շրջանակները գոնէ քաջութիւնը ունին բացարձակապէս խոստովանելու իրենց կողմնակալութիւնը, և յայտնելու թէ իրենք պատերազմի Իտալիոյ համար բան մը չեն կրնար ըսել, մինչդեռ Անգլիա առանց Իտալիոյ ապօրէն ընթացքին նմատմամբ ոևէ դիտողութիւն մը ընելու, օսմ. կառավարութեան մօտ միակողմանի դիմում մը կը կատարէ։ Լոնտոնի մէջ ստորագրուած նեղուցներու պայմանագրութիւնը ռուսական դիւանագիտութեան համար տեսակ մը զենք կրնայ համարուիլ։ բայց արդեօք անգլիացի դիւանագէտները կը մոռնա՞ն թէ այդ պայմանագրութիւնները կնքելու նախաձեռնութիւնը մի միայն Բրիտանական կառավարութեան կը պատկանի, նախաձեռնութիւն մը որուն բո՛ւն նպատակը Ռուսիան կարելի եղածին չափ փակել էր Սեւ Ծովուն մէջ։ Զենք ըսեր թէ երկու երկիրներու մէջ, մասնաւորաբար 1907էն ի վեր, մեծ յեղաշրջութիւն մը չէ սկսած, բայց գիտնալու ենք, վերջապէս, թէ՝ 1912ի Անգլիան յիրաւի՞ վերջնականապէս զլխացած է 1871ի Անգլիոյ ընդունած կարգադրութիւններէն։ Եւ ո՞ւր մնաց պատերազմի սկիզբէն ի վեր Մեծն Բրիտանիոյ արտաքին քաղաքականութեանը մէջ օսմ. կառավարութեան ի նպաստ սկսող իրադարձումը։ Սախտիշայի անգլիասէր ուղղութեան պարգեւը՞ այս պիտի ըլլար արդեօք։ Իտալական նաւատորմին ծանօթ ռմբակոծումէն ի վեր կատարած պատրաստութիւնները, Իզմիրի ջուրերուն մօտ Աստրոբալիա կղզին զօրք և մթերք հանելը, օտար շոգենաւային ընկերութեանց ձեռք առած զգուշական միջոցները բաւական են մտածել տալու թէ Հռոմի դահլիճը այս անգամ ամբողջ Արեւելեան Խնդիրը յարուցանել կը ձգտի։ Թո՛ղ որ Երիտասարդ Թուրքիա իտալական «պլըֆներէն երբեք չազդուիր, և չը պիտի ազդուի ալ, բայց ճշդել պէտք է դերերը. որո՞նք են մեզի հաւատարիմ մնացած բարեկամները, Վիեննայի դահլիճը ի՞նչ կերպով, ո՛րպիսի տրամադրութիւններով կը հսկէ Պալքաններու վրայ։ Սոֆիայի դահլիճը Քիւսթենտիլ-Բոմանովայի երկաթուղիի խնդրոյն մէջ իր փափաքին հասնելէ յետոյ ուրիշ դաշնի նպատակներ կը սնուցանէ՞ թէ ոչ, Կրէտէի խնդիրը ի՞նչ պիտի ըլլայ, ի՞նչ են վերջապէս մեծ տէրութեանց ձգտումները, մասնաւորաբար Ռուսիոյ և Անգլիոյ միտումները բոլոր այս փշալից խնդիրներուն մասին։ Ճիշդը խօսելով, մեր օսմանեան սահմանադրական երկրին անկախութիւնը ու հողային ամբողջութիւնը պահպանելու համար ցոյց տուած կորովը արժանի է ուշադրութեան։

Ա. Տ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

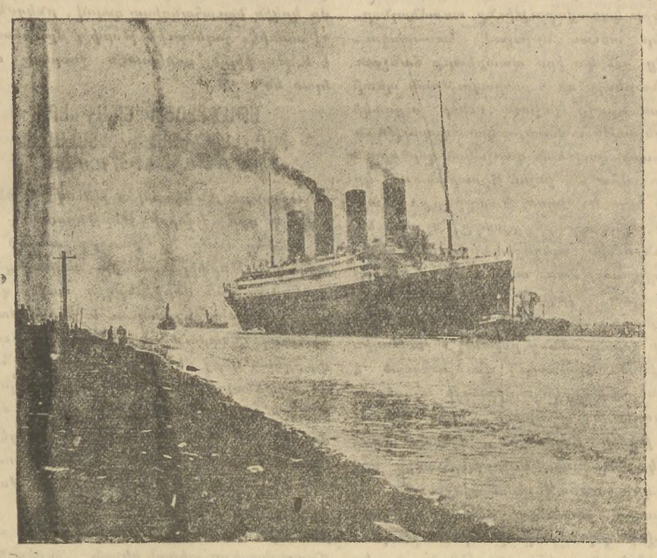

«ԹԻԹԱՆԻՔ»
ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ՀՍԿԱՅ ՇՈԳԵՆԱՒԷՐ
ՈՐՈՒՆ ՆԱՒԱՊԵԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆՐԱՄԱՄՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑԻՆ Ի ՈՒ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՆԻ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ՄԷՋ

ՄԵՐ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

«ԴԷՊԻ ԿԱԽԱՂԱՆ»

Երէկ սկսանք Դաղէզ Արթին ամիրայի ժամանակէն քաղուած մեր հետաքրքրական վէպը աղջային-պատմական կեանքէ, «ԴԷՊԻ ԿԱԽԱՂԱՆ»։ Անոնք որ առիթ չունեցան երէկուան «Մանզումէ»ն գտնելու, կրնան դիմել խմբագրութեանս և ստանալ սովորական գնով։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

ԹԵՐԵՒՍ ՊԻՏԻ ՋՆՋՈՒԻ ՀԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզ հրատարակուող անդրալեռնական Թերթը «Լ'Ինիվէր» ինչպէս յայտնի է, կը պատկանի Հայ-Հռոմէականներու պաշտօնական պատրիարք Թէրզեանի բարեկամներուն ա՛յն դասակարգին որ իր յիսուր խորհուրդներով անել կացութեան մը մէջ դրաւ զայն։ Եւ սակայն այս Թերթը լաւատեղեակ չէ բնաւ անցած դարձած իրողութեանց մասին։ Ահա թէ ինչ կը գրէ վերջին անգամ.—

«Հայ-Հռոմէականաց պատրիարք Տ. Թէրզեան զոր երիտասարդ Թուրք կառավարութիւնը կարծեց պաշտօնանկ ընել, պարտաւորուեցաւ Թողուլ Պոլիսը իր հակառակորդներուն Էթերիկներէն խուսափելու համար։ Ու մեկնեցաւ Դաղատիա (Փոքր-Ասիա), ուր կը գտնուի Հայ-Կաթոլիկ առաջնորդութիւն մը։»

«Լ'Ինիվէր» Թերթը այս սխալ տեղեկութիւնը հրատարակելով դէշ ծառայութիւն մը մատուցած եղաւ Թէրզեանի դատին։ Որովհետեւ այս հատուածին մէջ զետեղուած է.— «Երիտասարդ-Թուրք կառավարութիւնը կարծեց պաշտօնանկ ընել»։ Այս լուրին տրուած դարձուածքը կը չեշտէ արդէն նախորդ պատրիարքին կողմէ զրուոր կերպով ներկայացուած բողոքին պարունակութիւնը։

«Լ'Ինիվէր» արդարև կը մերժէ ճանչնալ թէ Թուրքիոյ բոլոր հատարակութեանց պատրիարքները իրենց պէրաթներով, կառավարական մէյ մէկ պաշտօնատարներ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (2)

ԵՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԴԷՊԻ ԿԱԽԱՂԱՆ

(ՎԷՊ ԱԶԳԱՅԻՆ—ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Ա.

ՎՈՃՎՈՃԱՑԻ ՊԱՀԱԿԱՆՈՑԸ

Եէնիչէրիները, նոյնպէս զարմացած, իրեն կը նայէին, կարծես իրմէն սպասելով այս անակնկալ սուլիւնին նշանակութիւնը։

Հկան կը պատրաստուէր մեկնութիւն մը տալու, երբ բուի մը վայիւնին նմանող ձայն մը լսուեցաւ նոյն կողմէն։

Այդ ձայնը դեռ չէր դադրած, և ահա Վոյվոտայի հրապարակը խիստ անմարդացաւ։ Եէնիչէրիները, մէկ ոտտումով, պահականոցէն ներս խուժած էին։

Ցայտնի էր թէ վտանգի կոչ մը էր այդ բուի վայիւնը։

Քիչ ետքը, հրապարակին ծայրէն մարդ մը երեւցաւ որ սրունքներուն բովանդակ ոյժովը դէպի պահականոց կը վազէր։ Սալայատակէ զուրկ խորտուբորդ ու ցեխոտ փողոցին մէջէն դիւրին բան չէր այդ խոլ արշաւը։ Եւ սակայն կը վազէր, իյնալով ելլելով, իւրաքանչիւր սայթաքումի ընկերացնելով յիշողներու շարք մը, քիչ մը ամէն լեզուէ և ամէն տեսակէ։

Վերջապէս կրցաւ պահականոցին առջև հասնիլ, և կը պատրաստուէր դռնէն ներս ցատկելու, երբ յանկարծ կանգ առաւ։ Վերեն՝ զառիվերէն կատարէն, տեսակ մը ձայն զոր լսելու համար պէտք էր բաւական սուր ականջ ունենալ, իր ուշադրութիւնը գրաւած էր յանկարծ։

Այս անգամ սուլիւն մը չէր, այլ չոր տերեւներու մէջէն օձի մը անցքին հանած խշտուքին պէս բնկեկ աղմուկ մը որ բնաւ չէր դադրեր։

Անծանօթը քանի մը քայլ առաւ դէպի զառիվերը և սպասեց՝ ուշադրութեամբ ականջ տալով։ Եէնիչէրիի տարազով չոր, ոսկրուտ և զարմանալի կերպով բարձրահասակ մարդ մըն էր։ Պահականոցին առջև դրուած ճարպի կանթեղին ազօտ ցոլքը իր վրայ կ'իյնար ու կը լուսաւորէր զարհուրելի արտայայտութեամբ դէմքը, նեղ ու երկար կզակով, ճիշտ ձիու մը գլխուն նման, մացառուտներու պէս խիտ սև յօնքերով որոնք նոյնպէս սև ու վարագ աչքեր կը հովանաւորէին, և այտերուն ամբողջ երկայնքը բռնող ու խոշոր ականջներուն բոլորտիքը պլորուած ահաւոր պեխերով, որոնց տակ անդնդային բերան մը հաղիւ թէ կը յայտնէր իր գոյութիւնը զգացնել։

Երկար չսպասեց այդտեղ։ Միջոց մըն ալ ականջ տուաւ, ու տեսնելով որ աղմուկը չի դադրիր, սկսաւ զառիվերէն բարձրանալ, նախ յամբ ու վարանոտ քայլերով, յետոյ արագօրեն։

Եիւքսէք Քալտրրրմ այն ատեն կատարեալ աւերակոյտ մըն էր։ Հրեաներու և Թուրքերու բազմամարդ թաղերը որոնք երբեմն անոր երկու կողմերը հաստատուած էին, 1806ի և 1807ի հրդեհներէն ամբողջովին քանդուած ըլլալով, զառիվերը բոլորովին ամայի դարձած էր։ Եթէ ըլլար պահականոցը, թերեւս նորէն չէնային այդ թաղերը, բայց Վոյվոտայի եէնիչէրիներուն շահատակութիւնները ոչ մէկուն համարձակութիւն կուտային այդ վտանգաւոր չրջանակին մէջ վերահաստատուելու։ Զառիվերը, հիմակուան պէս սանդխաձեւ ալ չէր յատակուած, տեսակ մը բլրակոյտ էր, փոսերով լեցուն, և անկէ անվտանգ քալելու համար մեծ վարժութիւն պէտք էր ունենալ։

Անծանօթը այդպէս վարժ ըլլալու էր որ կը յառաջանար առանց իսկ զետին նայելու։ Ոտքերը գիտէին թէ ո՛ւր պէտք է կոխել, աւելի կ'առաջնորդէին քան կ'առաջնորդուէին։

Հինգ վայրկեան մը կար որ կը յառաջանար այդպէս, միշտ ականջ տալով աղմուկին որ հետզհետէ աւելի լսելի կը դառնար, երբ քովընտի փողոցներու լաբիւրինթոսի մը առջև կանգ առաւ վարանոտ։ Աղմուկը միշտ կը լսուէր, բայց յայտնի չէր թէ ո՞ր փողոցէն կուգար։

Անծանօթին վարանումը երկար չտեւեց։ Երկու ցուցամատները բերանն տարաւ, և կարճ բայց շատ սուր սուլիւն մը արձակեց։ Պատասխանը չուշացաւ։ Նոյնպէս կարճատեւ ու սուր սուլիւն մը լսուեցաւ ոչ աջա՛ն որոշ կերպով որ կարծես թէ քանի մը քայլ հեռուէն արձակուած էր։ Անծանօթը ճամբան չարունակեց այդ ուղղութեամբ, ու մտաւ քարակոյտերով խճողուած գրեթէ անանցանելի փողոց մը, որուն իր ոտքերը դարձեալ շատ վարժ ըլլալ կը թուէին։ Մուտուորպէս հարիւր քայլ անդին՝ նոյնպէս եէնիչէրիի տարազով մարդ մը կեցած էր, թեւին տակ ահագին ծրարով մը։

— Զաքա՛րն է եղեր, մոլտաց անծանօթը՝ որ իր հսկային բարձրութեան չնորհիւ կրցած էր զայն նշմարել, և քայլերը երագեց։

— Ո՞վ է ան, գոռաց միւսը՝ հրամայելու վարժուած ահաւոր ձայնով մը։

Ցետոյ, առանց պատասխանի սպասելու.

— Զաքանոզ, դո՞ւն ես, հարցուց անհամբերութեամբ։

— Եկայ, Յակոբ, եկայ, պոռաց բարձրահասակը, և իր անսահման սրունքները քանալով, մէկ քանի քայլով կարեց իրենց մինչեւ զտնուած հեռաւորութիւնը։

Զաքարը կատղած կ'երեւար։

Կարճահասակ գիրուկ մարդ մըն էր, կառարեալ հակադրութիւնը իր խօսակցին, կլոր ու լեցուն դէմքով մը և արտակարգ կերպով փայլուն դեղին աչքերով։

Հաղիւ միւսը իր մօտ հասած էր, և ահա սկսաւ դուրս տալ իր բարկութիւնը։

— Կէս ժամ է մարդ կը կանչեմ այստեղ, պոռաց, և հոգերնիդ անգամ չէ. ի՞նչ ապուր կը խառնէիք վարը, չլսեցի՞ք։

— Ես լուր չունիմ... ես ծոլուն կողմն էի, տեսայ որ վտանգ կայ, սուլեցի մերիներուն... կ'երեւայ ներս փախեր են, որովհետեւ երբ պահականոցին առջև եկայ, մարդ չկար մէջտեղ. այնտեղէն առի ձայնդ։

— Վտանգիդ ալ չի լմնար... ով գիտէ ո՞ր չունը հաչեց նորէն, և ամէնքդ ալ այսպէս ծակ ու ծուկ մտաք։

— Հիմայ կը պատմեմ, պիտի տեսնես որ իրաւունք ունէի... բայց մէյ մը սա կապոցդ ինծի տուր, դուն յոգնած ըլլալու ես... ի՞նչ կայ մէջը...

— Ա՛ռ, ըսաւ, Զաքարը, և Զաղանոզի ոտքերուն առջև նետեց թեւէն տակ սեղմած առարկան։

Այն ատեն՝ զարմանալի բան մը տեղի ունեցաւ։ Այդ պլորուած, անշարժ կապոցը՝ հաղիւ զինքը պրկող ահաւոր ճնշումէն ազատած, բացուեցաւ, երկնցաւ, նախ երկու թեւեր, յետոյ երկու սրունքներ, և ամէնէն վերջը գլուխ մը երեւան եկաւ։ Ինչ որ Զաղանոզ կապոց մը կարծած էր, չենք չնորհք մարդ մըն էր, մեծ տուներու աղաներուն յատուկ մաքուր ու վայելուչ տարազով մը։ Հաղիւ դեռն ինկած, իսկոյն Զաղանոզի սրունքներուն պլլուեցաւ, ի զուր փորձելով պաղատագին նայուածք մը հասցնել դէպի այն ահաւոր բարձունքը որուն վրայ հաստատուած էր Եէնիչէրիին գլուխը։

Զաղանոզ, որքան ալ յանկարծակիի եկած, չընկրկեցաւ։ շատ աւելի սպառնական ու վտանգաւոր անակնկալներու վարժուած մարդ էր։ Բայց չկրցաւ միջոց մը զտնել։

— Ի՞նչ խալթ խառնեցիր, Զաքա՛ր, ըսաւ, հապա եթէ պոռա՞յ... քեզի չբոլի՞ որ վտանգ կայ։

Եւ առանց պատասխանի սպասելու, մէկքի զսպեցին անհաղթ գունաւոր թաչինակ մը հանելով սկսաւ կապկպել ոտքերուն պլլուած խեղճ մարդուն բերանը։

Իրր ամբողջ պատասխան՝ Զաքարը քան քան կը խնդար։

— Քակէ կապը, պարապ տեղը մարդը պիտի խղդես, ըսաւ պահ մը վերջ, չե՞ս տեսներ որ հոգս է...

— Հա՞մբ։

— Եւ խուլ... մե՛ղք անունիդ... եթէ խուլ-համբ մըն ալ անանկ սարսափի պիտի մատնէ ձեզ...

— Բայց քեզի կ'ըսեմ որ վտանգ կայ...

— Ի՞նչ, ձեր վտանգները... ո՛վ գիտէ ի՞նչ է նորէն... ըսէ նայիմ...

— Սուլթանը «թէպտիկ» կը չրջի մեր կողմերը... և գիտե՞ս որու հետ... սա ուն Հալէթին հետ...

(Շարունակելի.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հանրապետության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագրերով նշանակվել է.

Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ՝ Գրիգոր Գրիգորի Ղազարյան։

Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ՝ Ալեքսանդր Գրիգորի Ղազարյան։

Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ՝ Ռաֆայել Ալեքսանի Ղազարյան։

Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ՝ Գեորգի Գրիգորի Ղազարյան։

Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ՝ Գրիգոր

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆՈՐ ՊՕՄՊԱՆԵՐ ՆԵՏՈՒԱԾ ՊԱՀԱԿԱՆՈՑԻ ՄԸ ՎՐԱՑ

Քօմանովայի Ուրալ գիւղի ոստիկանի գինուորներու պահականոցին վրայ Ապրիլ 10ի առաւօտ պուլկար հրասախումբի մը ողջմէ պօմպաներ նետուած են։ Ասոր վրայ ոստիկան գինուորները հետապնդելով հրասակները անոնցմէ 5 հոգի ողջ ձերբակալուած են։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՊԱԼՔԱՆՆԵՐԸ

Ինչ ինչ տեղեկութեանց նայելով, Աւստրիական կառավարութիւնը յանձնարարած է Պալքանեան երկիրներուն՝ տեղի չտալ այնպիսի գործերու որոնք պատճառ ըլլան Պալքանները վրդովելու։

ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԴԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Ն. Կ. Վեհ.գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, թէեւ Գահաժառանգ իշխանին ապարանքը լուսազարդուելու պատրաստութիւններ տեսնուէին է, սակայն սուգի մէջ ըլլալով՝ կայսերական հրամանաւ պարտաստութիւնները դադրած են։

ՊՈԼՍՈՅ ՀԻՆ ՊԱՐԻՍՊՈՆԵՐԸ.— Մեր ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ որ ասկէ առաջ քաղաքապետութեան ուշադրութիւնը հրաւիրուած էր Պոլսոյ հին պարիսպներու քանդման վրայ, և զարմանք յայտնուած որ քաղաքապետ Թէվֆիգ պէյ անդամ գտնուելով նոյն «Պոլսոյ բարեկամները» անուն ընկերակցութեան, հակասական անտարբերութեամբ մը թոյլ կուտայ այդ քանդումներուն որոնք Պոլսոյ պատմական ոգեղէն տեսակէտով վնասակար են։ Օսմ. Լոյսը, այս մասին ուշադրութիւնը հրաւիրած ըլլալով նաեւ այդ ընկերակցութեան, այս վերջինին կողմէ հետեւեալը կը հաղորդուի Մամուլին.— «Մեր ընկերութիւնը այս առթիւ, իսկոյն դիմում կատարեց քաղաքապետութեան մօտ, որ իր պաշտօնավարութեան սկիզբէն ի վեր, ընկերութեան հանդէպ տաք վերաբերում ցոյց տուած է։ Քաղաքապետութիւնը ընդունեց թէ եղած հրատարակութիւնները ստոյգ են դժբաղդաբար, թէպէտեւ իրողութիւնները չուսնին կարծուածին չափ ծանր հանգամանք մը։ Սակայն և այնպէս, քաղաքապետութիւնը անմիջապէս իր մօտ կանչելով պատասխանատու պաշտօնեաները զանոնք ենթարկեց դատական խիստ հետապնդումի մը։ Քաղաքապետը ասկէ զատ ամենախիստ հրահանգներ ղրկեց նաեւ մայրաքաղաքի թաղապետութեանց նախագահներուն, անոնց ուշադրութիւնը հրաւիրելով այն ծանր պատասխանատուութեան վրայ որուն պիտի ենթարկուէին, այն պարագային երբ իրենց շրջանակներուն մէջ տեղի տային նմանօրինակ քանդումներու։ Ահա այսպէս խիստ հսկողութիւն մը կը կատարուի հիմայ Պոլսոյ պարիսպները առնայլայլ թողլու համար»։

ԿԱՑՍԵՐ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ վաղը կեդրոնական պաշտօնատունները փակ պիտի մնան։ Միմիայն ներքին կարեւոր գործերու պատճառաւ այն պաշտօնատունները որոնք ստիպողական գործեր ունին, բաց պիտի մնան, և ի պահանջել հարկին, պաշտօնեաները հարկ եղած գործողութիւնները պիտի կատարեն։

*** Պոլսոյ պահեստիները որոնք պիտի մասնակցին վաղուան զօրանցքին, ութը վաշտ պիտի կազմեն, իւրաքանչիւրը 850 հոգինոց։

*** Նոյն օրը՝ օդանաւը պիտի վարէ Քէնան պէյ, որ առջի օր հակառակ օդին սաստկութեան Այասթէֆանոյէն մինչեւ Մալթէփէ փորձ մը ըրած էր արդէն։

ՓՈԹՈՐԻԿԻՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ։— Երկու օրէ ի վեր տիրող հիւսիսային խիստ օդին պատճառաւ Սեւ ծովի մէջ շատ մը ծովային արկածներ տեղի ունեցած են և սակայն բոլոր մանրամասնութիւնները յայտնի չեն։ Այսու հանդերձ հետեւեալ տեղեկութիւնները առնուած են.— Դարապրունի մօտ՝ տասնըմէկ թնիլթանոց առագաստանաւեր ընկղմած են։ Նաւապետն ու նաւաստիները ազատուած են։

*** Շիլէցի Հաճի Եանիին նաւը ալ ցամաք ինկած է և նաւապետն ու նաւաստիները ազատուած են։

*** Առագաստաբաց նաւ մը և Բիզցի Բիզա գաթանին հանքածուխ բեռցած նաւը Էմրալիր առջև ցամաք ինկած և երկուքին ալ նաւաստիները ազատուած են։

*** Շիլէցի Ալաէտտին նաւապետին փայտ բեռցած նաւուն առագաստները Շիլէի բացերը չանխնչուած են և նաւաստիները ազատուած։

*** Սաքարիէի մէկ մղոն բացերը, առագաստները խորտակուած նաւու մը նաւաստիները Շիլէի ագատարար մակոյկին կողմէ ազատուած են. սակայն օդին պատճառաւ մակոյկը չկրնալով Շիլէ հանդիպիլ, ուզած է արկածեալները Իրու հանել և սակայն ասկա ալ չկրնալով ընել, հաղիւ հաղ կրցած է Գալագ համնիլ, մեծ դժուարութեամբ։

*** Քիրալ Աղջըի մէջ «էլքտրիք» մը ցամաք ինկած է։

*** Շիլէի ազատարար մակոյկը ատաղձաթարձ նաւու մը վեց նաւաստիները և նաւապետը ազատած են։

*** Առնցմէ զատ Սեւ Ծովու մէջ կարգ մը կարեւոր արկածներ տեղի ունեցած են, բայց կարելի եղած չէ ստոյգ տեղեկութիւն առնել։ Երէկ իրիկուն, և ուրիշ նաւահանգիստներէն մեկնող նաւերէն ալ լուր չկայ։

*** Առջի օր Պոլսէն Մուսանիա դացող «Բիլէվնա» շոգենաւը ճամբան շատ դժուարութիւն կրած է և հաղիւ կրցած է նաւամատոյցը բռնել։

ԿԻՐԱՍՈՆԻ ՄԷՋ վերջին մէկ երկու օրերը եգիպտացորենի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է։

ՆՈՐ ԵՐԵՍԽԱՆՆԵՐՆ ալ հին երեսխաններուն նման շոգենաւի դրամ չպիտի վճարեն։ Այս առթիւ առեւտրական և երկրագործական նախարարութեան նախարարութեան կողմէ հարկ եղածը դեկուցուեցաւ Շիրքէթիի և Ոսկեղջուրի շոգենաւային ընկերութեանց։

ԿԱԼԱԹԱ-ՍԷՐԱՑԻ ԼԻՍԷԻՆ ԱՐԿԱԾԸ.— Առջի օր բաւական ծանր արկած մը տեղի ունեցաւ Բերայի ԹօսլՃի փողոցին մէջ որ կրնար աղետալի հետեւանքներ ունենալ։ Լիսէին պարտէզին պատերէն մաս մը որ ԹօսլՃի փողոցէն վար կը նայէր, յանկած փլաւ քաշելով երեն հետ յարակից տան մը մասը։ Անմիջապէս չորս կողմէն օգնութեան հասան և կարելի եղաւ ազատել վնասուած տան բնակիչները ինչպէս նաև տան կարասիներու մեծ մասը։ Ուստեն քաղաքապետ Թէվֆիգ պէյ և Բերայի թաղապետութեան նախագահը դէպքին վայրը հասան և խոհեմութիւն համարեցին քանդել տալ վերոյիշեալ տունը որ կրնար վտանգ պատճառել անցորդներուն։

ԲԸՐԲ-ԲԻԼԻՍԷ-ՊԱՍԱ-ԷՍԿԻ երկաթուղւոյ նոր գծին բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Յունիս մէկին։ Ճամբան պէյ, պիտի նախագահէ բացման հանդէսին։

ՖԻՐԱՆՍ. ԴԵՍՊԱՆՆ ու դեսպանուհին առջի գիշեր սեղան մը տուին ի պատիւ Ռուս դեսպան Մ. տը Կիրսի և տիկնոջը։

ԿԱՑՍԵՐ ՀԱՄԱՐ.— Սուլթանին յատուկ ամպհովանիէ հիանալի մակոյկ մը պատրաստուած ըլլալով ծովային նախարարութեան կողմէ, երէկ ծով իջուցուեցաւ առաջին անգամ։

ՊՐՈՒՍԱՑԻ մետրոպոլիտը կը բողոքէ տեղւոյն դատարանին դէմ որ միլիմուխ կ'ըլլայ քրիստոնէից ամուսնութեան խնդիրներուն որոնք բացարձակապէս առաջնորդարանին իրաւասութեան տակ կը գտնուին։

ՍԱՄՈՍԷՆ Իզմիր փախած ուղեւորները կը պատմեն թէ՝ անցած ֆեբրուարի Վաթիի մէջ միթինկի մը տեղի ունեցեր է, և պատուիրակութիւն մը իշխանին ներկայանալով ներում չնորհուիլը խնդրեր է 1908 յունիսի դէպքերուն առթիւ դատապարտեալ անձերուն։ Իշխանը պատասխաներ է պատուիրակութեան թէ՝ ինչպէս կ'ըսուի, խնդիրը պիտի ուսումնասիրէ, որմէ ետքը ցուցարարները հանդարտօրէն ցրուեր են։

ԱՐԵՒԻ ԽԱՒԱՐՈՒՄ.— Իզմիրի մէջ Ապրիլ 4ին տեղի ունեցաւ արեւի մասնակի խաւարում մը որ սկսաւ առտուան ժամը 11ին և վերջացաւ ժամը 4.30ին։

ՆՈՐ ՈՃԻՐ ՖԻԼԻՊԷի ՄԷՋ.— Ֆիլիպէէն «Թէրմիսան»ի կը գրեն.— «Առջի օրուան ոճիրներէն յետոյ, այս անգամ նոր ոճիր մըն ալ երեւան հանուեցաւ. զոհը դարձեալ Թուրք մըն է և ոճիրը գործուած է քաղաքէն դուրս։ Առջի օր Շապան անուն Թուրք հովիւ մը երբ Զէյտուլէկ գիւղի ագարակէն քաղաք կը վերադառնար, Պուլկարներու կողմէ կ'սպանուի։ Գնդակը որ արձակուած էր պուլկար հովիւ մը կողմէ, կը ծակէ Թուրք հովիւին կոկորդը, որ գետին կը տապալի և անմիջապէս հիւանդանոց կը փոխադրուի։ Ոճրագործը թէև ձերբակալուած է, բայց կուրանայ ոճրին իր կողմէ գործուած ըլլալը։ Առջի օր տեղի ունեցեր է նաև նախապէս մակեդոնացիներու կողմէ սպանուած երկու Թուրքերուն յուղարկաւորութիւնը, որուն ներկայ գտնուեր է Ֆիլիպէի ամբողջ Թուրք հասարակութիւնը և նոյն իսկ բազմաթիւ Թրքուհիներ մինչեւ գերեզմանատուն գացեր են։

ՋՕՐԱՆՑՔԻ ՓՈՐՁ.— Պատերազմական նախարար Մահմուտ Շեվքէթ փաշա երէկ Թօք գաբուի պալատին հրապարակը երթալով ներկայ գտնուեցաւ Պոլսոյ զինուորներուն զօրանցքի փորձին։

*** Ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդը երէկ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի հետ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Դատական նախարարը և նոր կամուրջի յանձնառուները երէկ այցելեցին ներքին գործերու փոխնախարար Թալէաթ պէյի։

ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԴԻՆ Ա. կնոջ յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ և մարմինը ամփոփուեցաւ Ադզէրայի Վալիտէ մզկիթի դամբարանին մէջ։ Կայսեր կողմէ յուղարկաւորութեան ներկայ էր յատուկ պատուիրակութիւն մը, ներքին գործերու փոխ-նախարարը, քաղաքապետը, Պոլսոյ կուսակալը, Ռահմուտ Մուխթար և ծերակուտական Հիւսէյին Հիլմի փաշաները։

ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՋ ՅԱՋՈՂԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Կեանքի, և մանաւանդ առեւտրական աշխարհին մէջ յաջողելու միակ պայմանը լեզուագիտութիւնն է անպայման։ Արդ, Զ. Տ. Ս. Փափազեան նկատի ունենալով այս կարեւոր պարագան, հրապարակ հանած է Զրուցատրութիւն մը որ կը պարունակէ ճոխ և ընդարձակ առեւտրական նամակներ, ասուիներ, գիտելիքներ, հայերէն, Թուրքերէն, յունարէն, ֆրանսերէն, անգլիերէն, գերմաներէն, իտալերէն, ռուսերէն լեզուներէն։ Ամէն անոնք որ փափաքող են առեւտրական գիտելիքներու իւրացման, անպատճառ թող գնեն այս Զրուցատրութենէն և չատ դոն պիտի մնան։ Գինը 15 ղրուշ և փոստի ծախքով 18 ղրշ. է։ Դիմել հեղինակին՝ Պայազիտ Հաուզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

Օրուան հարցը՝ նորէն Պատրիարքարանի վերաշինութեան խնդիրն է որ առջի օր ալ Խառն Ժողովին խորհրդակցութեանց կարեւորագոյն մասը գրաւեր է։

Բարեկարգութեան հին ընթացքն է ասկիա։ Շենքը փոխելով, կը կարծենք բարեշրջած ըլլալ նաև հոգին։ Հաստատութիւն մը արդիւնք չտար. ինչո՞ւ. որովհետեւ չենքը հին է, կամ փոխանակ այսինչ տեղը կառուցուած ըլլալու, այնինչ տեղը հիմնուած է։

Մեր մէջ շատեր օրինակի համար այն կարծիքէն են որ եթէ Սանասարեանը կարմինէն Խարբերդ, կամ Սեբաստիա, կամ ուրիշ տեղ մը փոխադրուած ըլլար, երբէք Սանասարեանի խնդիր չէնք ունենար։ Որովհետեւ, չմոռնանք որ օդն ու ջուրն ալ կ'ազդեն մեր հանրային հիմնարկութեանց բարւոք ստեղծութեան վրայ։

Կեդրոնականը խեղճ գրութեան մէջ է, որովհետեւ Ղալաթիա կը գտնուի. մէյ մը Բերա տանինք զայն, ու պիտի տեսնէք որ ամէն տարի հարիւր աշակերտի վրայ երկու հարիւր չրջանաւարտ պիտի տայ։

Եւ տխո՞ւր բան է որ բարեկարգութեան այս զաւեշտական ըմբռնումը ամենէն աւելի վարիչ, գործադիր տարրերուն մէջն արմատացած է։

Ահա նաեւ Պատրիարքարանը։ Հոդածութիւնը, գուրգուրանքը աւելի չէնքին, արտաքին պատեանին համար է, քան ներքին կազմակերպութեան, միջուկին համար։

Կայ մօտաւորապէս հինգ տարի որ Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան վերակազմութեան, ուրիշ կերպ ըսելով՝ Պատրիարքարանի արդի մեռած, սոսրսրած հոգիին բարեշրջման խնդիրը ունինք հրապարակի վրայ։ Բոլոր եկող գացող վարչութիւնները ծրագիր ծրագիր վրայ հիւսեցին այդ մասին։ Այդքան միայն. ամէն բան սոսկ թուղթի վրայ. իսկ գործնական ոչինչ։ Խնդիրը կը մնայ հոն ուր որ էր իր յայտնութեան առաջին օրն իսկ. և վաղը միւս օր մեր զաւակներն ալ, թերեւս նաեւ մեր թոռները զայն այդ վիճակին մէջ պիտի գտնեն,— ծրագրուած, բայց ոչ երբեք գործադրուած։

Մինչդեռ չէնքը, արտաքին պատեանը՝ ատ ուրիշ խնդիր։ Դեռ երէկ միայն երեւան ելաւ զայն նորոգելու ժամանումը, և ահա այսօր արդէն իսկ գործադրութեան ճամբուն մէջ է։ Կարդացիք հարկաւ Խառն Ժողովոյ որոշումները։ Ատենապետ Ասլանեան էֆէնտին գիշերը ցերեկին խառներ, ոչ միայն ծրագիր է չներ, այլ գաղեր, գնահատութիւն կատարել տուեր է։ Ցեսոյ, աւելի կարեւորը, դրամն ալ ճարեր է, թերեւս որոշած է նաեւ գործաւորները, անանկ որ, ինչպէս ծանուցուած էր արդէն, շաբաթը չանցած պիտի սկսին վար առնել արդի չէնքը, ճիշդ միւնոյն տեղը նոր, փառաւոր ու շողշողուն Պատրիարքարան մը կանգնելու համար։

Եւ այդ նոր չէնքին մէջ՝ Պատրիարքարանը դարձեալ պիտի մնայ այն ինչ որ էր երէկ, ինչ որ է այսօր, միշտ նոյն հոգին, միշտ նոյն միջուկը, չորցած, կըռընճած ու որդնակեր։ Հին կեղեւին տակ այնքան աչքի չէր զարներ այդ վիճակը, բայց երբ պատեանը նորնայ, աղուորնայ, այն ատեն մանաւանդ երեւան պիտի ելլէ թէ միջուկը որքա՞ն ողորմելի է, ա՜ա՛ղ...

Հայու գործ է վերջապէս. Նախ արտաքինը. յետոյ, եթէ ժամանակ ունենանք, ներքինն ալ կարգի կը դնենք։

***

Քանի որ Պատրիարքարանը պիտի վերաշինուի այսպէս, թերեւս աւելորդ չը դատնայ օգտակար թելադրութիւն մըն ալ մեր կողմէն։

Ձեւին, տարածութեան, ճարտարապետական ոճին ու բարձրութեան, ոչ ալ գործածուելիք չինուածանիւթերու տեսակին նկատմամբ խօսք չունինք։ Բայց կը կարծենք որ պէտք է նոր չէնքին կցել անհրաժեշտ մաս մը... ապաքինարան մը, իր քովանդակ կարգուսարքով ու կազմածներով։

Ահա քանի ատեն է մեր Պատրիարքներն ու Տեղապահները հիւանդութենէ զատ ուրիշ գործունէութիւն ցոյց տուած չեւնին. Մանկունի Սրբազան երկար ամիսներ մեր գլուխը տարաւ իր առողջական վիճակին յաջորդական իրաղարձութեանց նկարագրութիւններով, ինչպէս Պատրիարքարան մտնող եկողներուն ալ քիթը կը տանէր միւնոյն պատճառով։ Հաղիւ իրմէ ազատեր էինք, և ահա Արշարունի Սրբազան, որ սակայն «թուրբ»ի պէս ըլլալ կը թուէր աթոռ բարձրացած օրը, միւնոյն ճամբան բռնեց։ Հիմայ որ չանցնիր որ իր ոտքին, գլխուն, թոքին կամ ստամոքսին տկարութեան աղեխարշ մանրամասնութիւններով մեզ չզբաղեցնէ։

Դացէք Պատրիարքարան։

— Սրբազանը հո՞ս է։

— Ո՛չ, հիւանդ է, չպիտի գայ։

Դացէք իր տունը։

— Սրբազանը կրնա՞մ տեսնել։

— Ոչ, քիթը ուռեցեր է, մարդ չընդունիր։

Եւ ասիկա օրերով, շաբաթներով, անվե՛րջ, անանկ ատեն մը մանաւանդ ուր այնքան ընդարձակ ու բազմապահանջ գործունէութեան ասպարէզ մը կայ Պատրիարքին համար։

Եթէ այսպէս ճակատագիր մըն է դարձեր որ անպատճառ հիւանդներ ըլլան մեր Տեղապահներն ու Պատրիարքները, ուրեմն չտնտանանք, նոր կառուցուելիք Պատրիարքարանին մէջ՝ պարտէզին կողմը՝ որ շատ աւելի օդաւէտ է, հիւանդարան մը չի՞նենք, և Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան վրայ աւելցնենք մէկ քանի հիւանդապահ, մասնաւոր, վիրաբոյժի օգնական և դեղագործ մը։ Եւ Ա. գործակատարին տեղ, որ բնաւ ընտրուելիք չունի, և որուն սահմանումը նոր կռիւներու դուռ բանալ կը սպառնայ, թշկապետ մը ընկերացնենք Պատրիարքին, ինչ որ կարծենք աւելի օգտակար պիտի դառնայ, մանաւանդ աւելի անմիջական պէտքի մը պիտի համապատասխանէ։

Այն ատեն, վերաշինուած Պատրիարքարանին մէկ բան միայն պիտի պակսի, դրան վրայ խոշոր ոսկեգառ արձանագրութիւն մը։ Այս անգամ զլաց թէ «Միայն անկարք, ախտաժէտք, բորոտք, կաղք, կոյրք ու զօսացեալք մտանեն ընդ սա»։

Եւ կրնաք վստահ ըլլալ թէ պատշաճագոյն արձանագրութիւնը պիտի ըլլայ ատիկա, բաղդատմամբ այն պաշտօնէութեան որ վաղը միւս օր նորաշէն Պատրիարքարանին մէջ պիտի տեղաւորուի։

• ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄՆԵՐԸ

Դատական նախարարութեան կողմէ անցեալ շաբթու թէղգրէրէ մը ղրկուած էր Պատրիարքարան, որով կը յայտարարէին թէ՝ Պոլսոյ ալ կուսակալութեան վերադրուած նահանգներու նման կազմակերպութիւն տրուած ըլլալով, ասկէ վերջ Պատրիարքարանը Պոլսոյ վերաբերեալ կրթ. խնդիրներու մասին ո՛չ թէ կրթական նախարարութեան պէտք է դիմէ, այլ Պոլսոյ կուսակալութեան մէջ կազմուած կրթական մասնաժողովներու։ Այս մասին Վարչութիւնը իր վերջնական որոշումը չի տուած դեռ, առջի օր այդ հարցը չշօշափող խնդիր մը երեւան ելաւ Գուզկունճուգի մէջ (թաղապետական 15րդ շրջանակ) որու մասին տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը հետեւեալ պաշտօնագիրը ղրկած է Ադդ. Պատրիարքարան.—

«Հէյյէթը Իսթիֆարիէ»ներու ընտրութեան մասին Սկիւտարի միւթէսարրֆութիւն կողմէ եղած բազմաթիւ յանձնարարութիւններ արդէն Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ Պատրիարքարանի նկատման յանձնուած են և կ'սպասուի հրահանգի, ըստ այնմ վարուելու կամ պատասխանելու համար։ Այս անգամ ալ թաղապետական 15րդ շրջանակի ժողովին կողմէ ասոյս 3 թուականաւ ծանուցագրով մը հրաւէր եղած է Թաղիս մը խնթարին մէկ քանի պատուաւոր թաղեցիներու ընկերակցութեամբ ներկայ գտնուելու թաղապետական պաշտօնատունը, մասնակցելու համար «Մէհրիթ էնճիւմէն»ի մասնաճիւղին կազմութեան գործողութեանց։ Թաղ. Խորհուրդս յանձնարարած է մխթարին պատասխանել թէ՝ առանց Պատրիարքարանի հրահանգին կարելի չէ մասնակցիլ այդ կարգի ընտրութեանց և թէ պէտք է այս կարգի յանձնարարութիւններու մասին ուղղակի բանակցիլ հոգեւոր վերին իշխանութեան հետ, որու անմիջական հսկողութեան ներքեւ կը գտնուին, Թաղ. խորհուրդները, մխթարները, եւայլն.» Թաղ. Խորհուրդը կը խնդրէ որ փութով հարկ եղած հրահանգը տրուի իրեն, ըստ այնմ վարուելու համար։ Քաղաք. Ժողովոյ նկատմամբ յանձնուեցաւ այս գիրը։ Թէեւ տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն ոմանք ուզեր են անմիջապէս պատասխանել այս հրաւէրին, ինչ որ ցոյց կուտայ Պատրիարքարանի առանձնաշնորհմանց մասին իրենց ունեցած տգիտութիւնը և սակայն Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն Լեւոն էֆ. Քիւրքճեան արդիւեր է այդ բանը և խնդիրը տեղեկագրեր է Պատրիարքարան։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Պատրիարք Հայրը որ երկուշաբթի օր հիւանդ էր, երեքշաբթի առողջ, չորեքշաբթի դարձեալ տկար, երէկ առողջանալով Պատրիարքարան դնաց և զբաղեցաւ ընթացիկ գործերով։ Կ'ըսուի թէ Ն. Սրբազնութիւնը ատեն ատեն դիւանագիտական հիւանդութիւններ կ'ունենայ, ճիշդ Եւրոպայի քաղաքագէտներու պէս։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆԻ ՔՆՆԻՉԸ

Խնամակալութեան կողմէ իբրև քննիչ նշանակուած Գրիգորիս Վրդ. Պալաքեան, վաղը Կարին կը մեկնի, Սանասարեան վարժարանին խնդրին մասին տեղւոյն վրայ քննութիւն մը կատարելու համար։ Ամէն պարագայի մէջ Պալաքեան Վրդ.ի մը յանձնուելու չէր այդ խիստ կարեւոր պաշտօնը, եթէ խնամակալութեան կողմէ անկեղծապէս փափաք կար անաչառ ու անկողմնակալ քննութիւնով մը երեւան հանել յանցաւորը կողմը։ Կարնոյ հովերը խիստ են, աւա՜ղ, և Պալաքեան վարդապետ ալ թեթեւ, չա՜տ թեթեւ...

ԲՐՈՒՍԻԱ ՄԸ՝ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԾՈՅԸ

Խնուսբերդցի քրդուհի մը՝ Զարօ Սլիբէկեան, ասկէ առաջ Երեւանի Առաջնորդին դիմած էր, ընդունելու համար Հայաստանեայց եկեղեցիի ծոցը։ Երեւանի Կրօն. Ժողովը խնդիրը իր կարգին տեղեկագրեց Էջմիածնի Սինոդին, որ իր Փետր. 20ի նիստին մէջ արձանագրեց՝ զայն մկրտելէ յետոյ։

ԴԱՐՁԵԱԼ ՊՕՏՐՈՒՄԻ ՀԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ

Հայուհի ճիշդ չենք գիտեր և սակայն Կիլիկիոյ աղէտէն յետոյ երբ կարգ մը անմեղ Հայեր բերդարգելութեան դատապարտուելով՝ Պօտրումի բանտը ղրկուեցան, այդ օրէն սկսեալ անտէր և անտիրական այդ Հայերը, ամէն օր սրտաճմլիկ նամակներով իրենց ազատ արձակումը խընդրցին։ Եւ սակայն ո՛չ մէկ օգնութիւն հասաւ այդ Կիլիկեցիներուն, որոնք մնացին գնտաններու խորը, իրենց չգործած յանցանքներուն համար։ Ամէն անգամ որ Զատկի, Մնունդի, Դահակալութեան և կամ Սահմ. տարեդարձի օրերը կը մօտենային, Պօտրումի հայ բանտարկեալները Պատրիարքարան դիմելով կը խնդրէին որ ճար մը ըլլայ իրենց ազատութեանը համար։ Որովհետեւ բաւական չէր որ այդ խնդիրը հոդ բանտարկուէին, անդին երեսի վրայ մնացած էին նաեւ անոնց բազմադատ ընտանիքները, լքուած, խեղճ ու անօգնական։ Այս անգամ վերոյիշեալ հաստատութեան հայ բանտարկեալները, գուցէ հարիւրերորդ անգամ ըլլալով, գիր մը ուղղած են Ադդ. Պատրիարքարան, և յայտնած՝ թէ Զատիկն ալ անցաւ ու իրենք դեռ կը մնան Պօտրումի մէջ և իրենց վիճակը հետզհետէ աւելի կը վատթարանայ, այնպէս որ մէկ քանի օրէ ի վեր կերակուր անգամ չեն կերած։ Այդ յուսահատ Հայերը աղերսագին կը խնդրեն Ս. Պատրիարքէն որ դիմում ընէ Բ. Դրան մօտ ազատ կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ իրենց ազատ արձակումը ձեռք բերէ։ Զէնք գիտեր թէ ի՞նչ կ'ընէ Պատրիարքարանը ամէն անգամ որ այդ բանտարկեալները դիմում կ'ընեն. ըստ ընկալեալ սովորութեան «ի պա՞»ն կը զրուին արդեօք։ Ի՞նչպէս կ'ըլլայ որ միւնոյն յանցանքով դատապարտուած կարգ մը Թուրք բանտարկեալներ ազատ կ'արձակուին ասկէ առաջ և այս Հայերը կը մնան հոն տարիներէ ի վեր։ Անշուշտ Ս. Պատրիարք հայրը այս անգամ վերջնական և ազդու դիմում մը՞ընէ Բ. Դրան մօտ և ազատ արձակել կուտայ Հաբէնցի այդ եօթը Հայերը։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԱՅՐԻՆԵՐԸ

Հալէպի Այրիանոց Ցանձնաժողովը նամակով մը իր դոհունակութիւնը կը յայտնէ Այրիանոցի այն որոշման, որուն համաձայն, նկատի առնելով տեղւոյն այրիներուն թշուառ վիճակը, արտօնած է զիրենք կէս կէս ոսկի բաժնելու։ Թէեւ, կը գրէ նոյն մարմինը, որոշած էր Գերբեք խանի 12 այրիներուն եւս մէկ մէկ ոսկի նպաստ տալ, բայց նպաստաբաշխ Տ. Վահան քհ. Կիւլսաղլեան տեսնելով որ փոխանակ 12ի 30 այրիներ կը ներկայանան, առանց բաշխում կատարելու կը վերադառնայ Անտիոք։

"ՄՇԱԿ"ի ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

Թիֆլիզի «Մշակ»ի քառասնայ յոբելեանը պիտի տօնուի յառաջիկայ մայիս 26ին։ Այս պատճառով յոբելեանական յանձնաժողովը զիր մը զրած է Պատրիարքարանի և կը խնդրէ որ ան ալ մասնակցի։ Ս. Պատրիարք Հայրը այդ գիրը յանձնեց Խառն Ժողովին։

ՔԱՐՈԶԻՉ ՉԵՆ ՈՒՉԵՐ

Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը գրով մը Պատրիարքարանի պարզուել տալով իր անտուկին նիւթական անձուկ վիճակը, կը յայտնէ թէ՝ անկարող է քարոզչի ամսական վճարելու, որքան ալ հաճեստ ըլլայ այդ գումարը։ Թաղ. Խորհուրդը կ'աւելցնէ թէ՝ իր սընտուկին անձկութիւնը առաջ եկած է վարժարանին համար տեղի ունեցած անխուսափելի նիւթական զոհողութիւններէ, ինչպէս նաև կալուածական դիպեալ տուրքերու վճարումէն ու անհրաժեշտ ծախքերէն։

ԿԵՂՐ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 25ԱՄԵԱԿ

Կեդր. Վարժարանի յոբելեանական յանձնաժողովը կոչ մը կը պատրաստէ, թուելով հաստատութեան հիմնարկութենէն մինչեւ այսօր, վարժարանին ունեցած գործունէութիւնը, և կը հրաւիրէ հանրութիւնը իր աջակցութիւնը բերելու ի նպաստ այս կրթական յարկին։

Ցոբելեանի հանդէսները տեղի պիտի ունենան 1912 Հոկտ. 25 և 26 հինգշաբթի և ուրբաթ օրերը։ Հոկտ. 25ին, հինգշաբթի օր, Դուրեան Սրբազան, յանձնաժողովին նախագահը, պիտի պատարագէ և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարէ հաստատութեան հիմնադիր հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի հոգւոյն համար, հետեւեալ ուրբաթ օրը, մահուան տարեդարձը ըլլալով կրթանուէր Պատրիարքին։

Նոյն իրիկունը պիտի տրուի նաև գրական-զեղարուեստական երեկոյթ մը, հաւանաբար Ինթիօն-Ֆրանսէզի մէջ, ուր պիտի բանախօսեն կեդրոնականի նախկին սաներ և ծանօթ անձնաւորութիւններ։

ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ ԵՒ ԹԱՏՐՈՆՆԵՐ

Պէշիքթաշի Անարոնեան Ակումբին կողմէ կազմակերպուած է գրական զեղարուեստական չքեղ ցերեկոյթ մը, որ տեղի պիտի ունենայ կիրակի օր կէս օրէ վերջ ժամը 2ին (Ը. Ե.) տեղւոյն Լէչկիի թատրոնին մէջ։ Ցայտագիրը որ կը բաղկանայ երեք մասէ, կը պարունակէ մեներգ, արտասանութիւն, կենդանի պատկեր։ Պիտի ներկայացուի նաև Ա. Անարոնեանի «Մայրերը» (գլխաւոր դերակատարուհին Օր. Հրաչեայ)։ Տոմսակները կ'արժեն՝ 10, 5 և 3 ղրշ. ուսանողներու համար։

«Իտէալ» նորակազմ խումբին կողմէ ապրիլ 21ին Բերա՝ Օտէօնի մէջ Ա. անգամ ըլլալով պիտի ներկայացուի Վ. Հիւգոյի՝ «Պուժարկա» կամ «Փիէռօ» անուն 5 արարնոց տռամը, մեծ պատրաստութեամբ։ Պիտի ներկայացուի նաև խիստ զրգռիչը զաւեշտ մը՝ «Մինչեւ 500.»։ Խումբը իր այս ներկայացումը պիտի տայ Բերայի մէջ կազմուելիք «Ֆանֆառ»ի խումբին ի նպաստ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԿՐԷՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ ԵՒ ԻՏԱԼԵԻԹՈՒՐՔ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Աթէնքի «Բէրլի» թերթը կը տեղեկանայ Հռոմէն թէ իտալական կառավարութիւնը անխուսափելի կը նկատէ լծումը կրէտական խնդրոյն որ միշտ վտանգ մըն է Պալքաններու խաղաղութեան համար և որուն պատճառաւ Իտալիա չկրցաւ Եւրոպական Թուրքիոյ մէջ պատերազմիլ։

Այս կարծիքը արձագանգ գտած է Ֆրանսայ կառավարութեան մէջ։ Անգլիա ալ կ'ընդունի այս տեսակէտը, բայց կը պնդէ Մուլթանին գերիշխանութեան պահպանման վրայ։

Հելլէն կառավարութիւնը տերութեանց ուշադրութիւնը հրաւիրած է Ցունաստանի դժուարին դիրքին վրայ, այս յաւիտենական խնդրոյն պատճառաւ,

ՀԱՃԻ ԱՏԻԼ ՊԷՑ

Ռումէլիի բարեւորոգիչ յանձնաժողովը երէկ եանեայէն մեկնած է և գիշերը Զակօրա անցնելէ վերջ Զէսքիլիկ հասած է։

ՎԱՂԸ՝ ՆԵՐՄԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑՈՂՆԵՐԸ

Դատական, Էվկաֆի և կրթական նախարարները ինչպէս նաև Պէտական Խորհրդոյ նախագահը երէկ գումարում մը ունեցան ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատունը. և պատրաստեցին ցանկը այն քաղաքական բանտարկեալներուն որոնք վաղը, կայսեր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ ներման պիտի արժանանան։ 250 հոգի ներում պիտի սանան։ Ցանկը այս իրիկուն կը

ԼԷՕՆ ԳԱՇՈՒՆ

ԵԷՆԻՋԷՐԻ ՀԱՍԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Զ.

ԱՐՇԱԻԱՆՔ

Սաքա պաչին իր հետեւորդներով մեզի ջուր բերաւ, ուրիշներ զացին խոհանոց հաց և սաները բերելու։ Զավուչը մեզի թոյլատուութիւն ըրաւ զինքերնիս քակելու, զորս առատութենէ ի վեր կոնակնիս կը կրէինք. նոյնպէս հրաման ըրաւ որ վրաններնուս մէջը տեղաւորուինք։ Քանի՞ զորս ատրճանակիր, երկու օն պաչի և չավուշ էինք մենք, և իրաքանչիւր խումբի երկու սանի հրաման կար։ Երրորդ վրանին ցիցէն կախուած լապտերը մեր վրանի կերպասին կապոյտ պաստառը լուսաւորեց, երրորդ կարմիր պղինձէ սաները բերուեցան կաչէ ծածկոցին վրայ, նոր կարուած թարմ հացի տաք տաք չերեւուն քովիկը, երբոր օնպաչիները անոնց փայլուն կափարիչները վերցուցին, և երբ բիլաւի անուշ հոտ մը լեցուց վրանը, օրուան յոգնութիւնը մոռցուեցաւ։ Ինծի անանկ եկաւ որ այդ վրանին տակը՝ իմ տունիս մէջն էի, թէ՝ տասնըմէկերորդ պէօլիւքը իմ հարազատ ընտանիքս է և իմ հայրենիքս՝ Ահէմի օղլանները։

Ճաշերնիս նոր աւարտեր և Ճուքներնիս կը լուայինք կոր, երբ թնդանօթ մը արձակուեցաւ, թմբակները հնչեցին, փողերը նուագեցին և չավուշը պօռաց մեզի։

— Եօ՛լտաշներ, ոտքի ելէք, Աղօթքի՛։

Անիկա լապտերը առաւ և անոր ետեւէն երկու խումբերդուրս ելան։ Աջ ու ձախէն ուրիշ զինուորներ ալ կ'ելլէին և կարգաւ կը կենային բանակատեղիի վայրը, ցանկապատի պէս։ Թէփին վրանին առջեւը պաշտօնատարներուն ոսկեթել ասեղնագործութիւնները կը փայլէին։

Թնդանօթի երկրորդ հարուած մը գոռաց. յետոյ երրորդ մը. մթութեան մէջէն միւէզզինին հնչել ձայնը վեր բարձրացաւ աղօթելու հրաւիրելով. և անմիջապէս մեր խմբի «ֆէյթհան» արտասանեց. երբոր իր աղօթքը վերջացաւ, թմբուկները սկսան, ու չավուշները կը պատուիրէին. «Ուշադրութի՛ւն»։ Եւ ամէնէն հին ենթապաշտօնատարները սկսան բարձր ձայնով մը Սուլթան Սէլիմ թագաւորին համար աղօթք մը արտասանել. անկէ վերջը մենք ալ նոյնը կրկնեցինք։ Թնդանօթը նորէն հնչեց, իմամը «Ալլահ էքպէր»ը երգեց, յետոյ թմբուկը զարնուեցաւ. «Ազատ էք կարգէ դուրս ելնելու»։ Եւ ենթապաշտօնատարները բոլորը հրամատարին վրանին առջեւը համախմբուեցան։ կարգախօսը առնելու համար։

Այդ գիշեր ես իմ առջեւն պահակի դերս կը կատարէի մեր 11րդ պէօլիւկին հրապարակին բերանը։

Կարգախօսը «Սէլիմ» էր և հաժախմբախօսը «Սէֆէր»։

Հետեւեալ օրը ճամբայ ինկանք, երթալու համար դէպ ի հոն ուր Աստուած կը կամէր։

Պէյրանի կիրճէն անցնելու առենները էր որ իմ ատրճանակիս առաջին հարուածը արձակեցի մարդու մը վրայ։ Բայազէտ կուգայինք. ընակիչները մեր մօտենալը իմանալով այնտեղէն փախեր էին, ունեցածներնին կրցածնուն չափ հետերնին առնելով. մնացած մասն ալ մեր առջեւէն ինկող աքրնճիները կողոպտեր էին։ Միախօսէն սկսեալ, ճիհան գետի բերանը գալերնուս ի վեր, դիտէինք ի՛նչ ընելիքնիս. ապահովապէս Մամուխներու դէմ կ'արշաւէինք։ Իզմիրէն մինչեւ Դօնիա կրնայինք կարծել որ մեզի Պարսկաստանի դէմ կը տանէին, որովհետև այդ ճամբէն Պարսկաստան ալ կ'երթացուցի Սուրիա ալ։ Ճշմարիտ օսմանցիներէ ընակուած երկրի մը մէջէն կ'անցնէինք, գիւղեր, քաղաքներ, անանկ տեղեր տեսանք ուր բացարձակ թուրքերէն կը խօսէին, քանի քանի անգամներ պէտքը չունեցանք վրաններնիս հաստատելու, այլ ընակիչներուն տունները կ'օթեւանէինք։ Խոշոր ագարակներու մէջ ցած տանիքներու տակ, որոնք գերաններով վեր բռնուած էին, հասարակաց սրահներ պատրաստուած կ'ըլլային յատկապէս մեզ ընդունելու համար. ընտիր գորգեր, հոգէ քաշուած կամ գղրիւրէ բերուած թարմ ջուր, այսպէս կը հիւրասիրէին մեզի Անատոլուի այդ բարի գիւղացիները. ուժով մարդիկ ամէնքն ալ, լայն դէմքերով, խոշոր ուսերով, յաղթանդամ, կուգային մեզ դիմաւորելու մղոն մը հեռուէն և թնդացող ձայնով մը մեզի բարև կուտային.

— Բարի եկաք զինուորակա՞ն աղաներ հետերնիս եկէք։

Եւ երբ տուն կը հասանէիքի, այն տունն տեղի կ'ունենային քաղաքավարական ձեւեր, յարգանքներ, սիրալիր ընդունելութիւններ։

— Հրամմեցէ՛ք, հրամմեցէ՛ք, առաջ անցէք, ծառայ ենք ձեր հրամաններուն։

Մեզի պատուոյ տեղերը կը նստեցնին դրան աջ կողմը, գորգերու վրայ. մեզի բաստիլ, սեխ և ն. կը բերէին. փուռերէն հացը տաք տաք հանելով մեզի կու տային մէկէ աւելի տուներու մէջ իմ ուրթը հոգիէ բաղկացեալ խումբիս համար ոչխար մը կտրեցին, այնպէս որ չէինք կրնար զայն ուտել։ Կոնակնուս ուժով ուժով ծեծելէն։

— Կերէ՛ք, կերէ՛ք, իմ քաջերս, կ'ըսէին մեզի։

Եւ աւելցան միսը պաղ վիճակի մէջ ուտելու համար հետերնիս կրնանէինք։ Հիւսուստ գիւղերու մէջ, փոխանակ պուլղուրի մեզի բրինձի բիլաւ կը պատրաստէին. չատ անգամ հաւի միսով։

Պուլկար-Տաղի ստորոտը, Երէյլիի մօտ Գարամանի մէջ. գորշացած մօրուքով բարի ագարակապան մը միակ երկուքնուս՝ Հասանին և ինծի համար տապկուած սագ մը բերաւ։ Եւ որովհետև ես կը մերժէի զայն ընդունիլ, բանի զայն իմ պարկիս մէջը դրաւ, ըսելով.

— Առէ՛ք, աղա՛ս, առէ՛ք իմ քաջս. գէշ օրեր ալ պիտի անցընէք, ես գիտեմ թէ զինուոր ըլլալը ի՞նչ է։ Ես Մոլտավիայի, Աւստրիոյ և Բոլոնիոյ դէմ պատերազներ մտած եմ. իմ երկու տղաքներս աքրնճիներնին, հեռուն, Հունգարիոյ մէկ, Աստուած գիտէ թէ ո՛ւր, և թերեւս չատ օր ալ ուտելիք չենք գտներ։

(23) Թարգմ. ՀԱՅԿԱՆՈՑԾ ՄԱՌ

ԳՈԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴԻՐՔ ՄԸ

«Մանզումէ»ի նախկին խմբագիր Յակոբ Տէր-Յակոբեան հրապարակ հանած է «Ուր Եղեգիներ ժողվեցի» անուն գիրք մը ուր ամփոփուած են հեղինակին բազմաթիւ գրական յօդուածները,— Պատկերներ, Մտածումներ և Տպաւորութիւններ, դաղափարի և արուեստի կրնակ արժանիքներով՝ օծուն։

Տարակոյս չունինք թէ մեր ընթերցողները նոյն հաճոյքով պիտի կարդան այս օրքը ինչ հաճոյքով որ կարդացած են եբիտասարդ գրագէտ-հրապարակագրին բոլոր յօդուածները։

Կը ծախուի 5 դահեկանի և կը գտնուի ամէն գրավաճառի քով։

ՏՈՔԹ Տ. ՃԷԶԱՒԻԼԵԱՆ

Բարիզէն վկայեալ մասնագէտ Ջրային եւ մտային հիւանդութեանց

Կը դարմանէ ամենավերջին դրութեամբ եւ երկտարաւոր ժամանակի կաթուածները, gdaralysies), մէնէժիզը (ménegite) իր տեսակները զանազանելով, Ջրային ցաւերը, nevralgie faciales և nevral, ies siatiques, ինչպէս ձեռքի դողդողը, սրտի բաբախումը, Ջրային քրտինքը, Ջրային գիրութիւնը եւ Ջրային նիհարութիւնը, տղայոց գիշերային միզադնացութիւնը, սերմահոսութիւնը, առնական անկարողութիւնը, կը դարմանէ ուսնոտութիւնը՝ Բրոմ. Շարքոյի դրութեամբ, ցնցապարը (chorée) եւ զանազան Ջրային եւ մտային գիդութիւնք։

Կը գտնուի ամէն օր, բացի կիրակէ, առաւոտէն մինչեւ երեկոյ Սիրքէճի կայարանի եղքի դրան կից իր մասնաւոր դարմանատունը.

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր Տրապիզոնի բաժանորդներէն առնոնցմէ որ իրենց հին բաժանորդագիրներէն առկախ մնացած պարտքերնին՝ մինչև ցարդ չեն վճարած, կը խնդրենք որ հաճին անյապաղ իրենց հաշիւը յանձնել տեղւոյն մէջ թերթիս պատուակալ դարձակալ Գաբրիէլ էֆ. Կ. Պալլարեանին։ Ինչպէս նաև անոնք որ կը փափաքին թերթիս բաժանորդագրուիլ, կրնան դիմել վերոյիշեալ հասցէին։

Վարչութիւն «Մանզումէ»ի

ՍՄԲԱՏ ԲԻԻՐԱՏ ի
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

հրապարակ եկաւ Թ. պրակն ալ, պատկերազարդ, շքեղ տպագրութեամբ Ջատագովական տուներուն առթիւ, շաբաթը միայն 4 պրակ պիտի հրատարակուի։ Քնռուեցէք բոլոր լրագրավաճառներուն քով։ Կեդրոնատեղին է Պապը Ալի փողոց, թիւ 40, Նազարէթ էֆ. Այճեանի խանութը։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ—ԴԵՐՁԱԿ

ԵԴՈՒԱՐԴ ՏԱՆՑԻԿԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՃԵԼԱԼ ՊԷՑ ԽԱՆ, թիւ 26, ՕՌՕՋՏԻ-ՊԱՖԻ ԴԷՄԸ

Այէն անոնք որ կ'ուզեն ճաշակաւոր հագուիլ, թո՛ղ փութան դիմել Եդուարդ Տանցիկեանի գործատեղին, ուր հասած են արդէն ընտիր կերպասներ և ուր կը պատրաստուին ճաշակաւոր և անթերի հագուստներ, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն։

Առաջին այցելութիւն մը պիտի բաւականացնէ մինչեւ երեկոյ Սիրքէճի կայարանի եղքի դրան կից իր մասնաւոր դարմանատունը.

Դիմեցէք Պոլիս, Ճէլալ պէյ խան, թիւ 26։

ՄԵՐ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ԱՒԵՏԻՍ
«ՆԻՍ ԽԻՒՍ

Մօհամէտ Ալի պէյի կողմէն հնարուած և Արքունի նախկին դեղագործ Էվրէնիտիի միջոցաւ պատրաստուած հմբաւաւոր ԱՆԻՍՕՆԻ ԽԻՒՍ Պահճէ Գաւու, Գասապեան դեղարանը և Ենի Ճամի, Մօհամէտ Բեազիմ պէյի դեղի մթերանոցը, ինչպէս նաև բոլոր դեղարանները եւ մթերանոցները կը վաճառուին։ Պոլսոյ մէջ գինն է 5 դրուշ։

ՏՈՔԹ, ԹԱՇՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ԱՐՏԱՔԻՆ, ԾՆՆԴԱՄԻԶԱԿԱՆ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ԱԽՏԵՐՈՒ
Նախկին Օգնական ուսուցիչ Օսմ. Բժշկ. Հաժասարանի

Գիտական ամենավերջին մեթոտներով կարճ ժամանակի մէջ կը դարմանէ ամէն տեսակ մոթթային, ծննդամիզական և կանանց ախտերը, ջերմամիզութիւն երիկամներու, միզամանի եւ այլ հիւանդութիւնները, ելեկտրաւոժութեամբ՝ սերմահոսութիւնը, անկարողութիւնը, երազափոքութիւնը. — (606)ի ՍԱՎԱՌԱՍԱՆԻ ՆԵՐԱԿՈՒՄՆԵՐՈՎ ԵՒ ԱՑԼ ՄԻԱՑՈՑՆԵՐՈՎ ՖՐԱՆԳԱՖՏԻ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ. մէջի, արեան, խուխի, քիմիական և մանրէաբանական քննութիւն։ Դարմանատունն է Պայազիտ, փօսթահանէին դէմ Սինէմեան դեղարան ամէն օր, կէս օրէն վերջ և երեկոները Գում Գարու, Լ. Պետրոսեան դեղարանը։

ԱՂՔԻԱՏՆԵՐԸ ԶՐԻ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ԱՆԿԼՕ-ՀԱՅ
ՓԱՓԱԶԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
1136 ԷՋ 800 ՊԱՏԿԵՐ

Արժանացած համաշխարհային գնահատման, եզական և անմրցելի իր տեսակին մէջ անգլիերէն հոմանիշներ. գիտական բառերու ճոխ մթերք. մասնաւոր յաւելուածներ միակ վստահելի բառարանը. գին լաթակազմ 70, կիսակաշի 75. դիմել հեղինակին՝ Զ. Տ. Ս. Փափազեան, Կ. Պոլիս, Պայազիդ Հաուս։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

Բազմալեզուական Զրուցատրութիւն Հայերէն-Ռուսերէն - Գերմաներէն - Իտալերէն - Ֆունարէն-Ֆրանսերէն-Անգլիերէն և Տաճկերէն։ Էջ 400։

Զ. Տ. Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Անհրաժեշտ երկսեռ ուսանողաց, ուսուցչաց և առ հասարակ ամէն անձանց.—

Օրական 10 վայրկեան չոգենաւի, չոգեկառքի, հանրակառքի կամ տան մէջ բազմալեզուանը կարդալով անդգալաբար խիստ քիչ միջոցի մէջ պիտի տիրանայ եւրոպական վերոյիշեալ լեզուաց.—

Նորագոյն եւրոպական մէթոտներով պատրաստուած սոյն կարեւոր գիրքը պէտք է ամէն օր ամենուն գրպանը զբաղնուի։ Ապագան լեզուագէտներն է։

Գին 20 դահեկան, փոստի ծախքով 23։

Դիմել հեղինակին Զ. Տ. Ս. Փափազեան, Կ. Պոլիս, Պայազիդ Հաուս։

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ՓՈՐԱԳՐԱՏՈՒՆ
Տ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

Պապը Ալի Ճատտէսի Ճըղալ օղլու եզուչու, թիւ 10

Գործատեղւոյս մէջ կը պատրաստուին մասնաւոր խնամքով պատկերներ տօսախի, զինկոյի, պղինձի վրայ և ամէն լեզուէ կնիքներ քաուչուկի և մետղի վրայ, ինչպէս նաեւ բժիշկներու, դպրեվանքներու, ատամնարոյժներու և փաստաբաններու համար նուրբ փորագրութեամբ թաղէներ։ Կը պատրաստուին նաեւ խիստ ճաշակաւոր այցաքարտեր, նշանախօսութեանց և հարսանեաց հրաւիրատոմսեր վաճառականական ամէն տեսակ ապագրական պիտոյքներ։ Գիները չափազանց ժամն, մաքուր և արագ, գաւառներէ ըլլալիք յանձնարարութիւններ փութով և խնամով կը պատրաստուին։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ. — Քամանտխան։

Պոլսոյ գործակալութիւն։— Գաթըրճըօղլու բաստիին դիմաց Աչիր էֆ. Քիւթիպանէ փողոց։

Պոլսոյ գործակալութիւնը, Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաեւ զանձումներ թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն, ինչպէս և պատասխանի համար։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԶՐԻ

ՏՈՔԹՕՐ
ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԱԲՐՈՏԻԹԵԱՆ
ԵՒ
ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՑ
ԱԽՏԵՐՈՒ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Ծննդական և աբրոտիթեան գործարաններու Հիւանդութեանց մասնագէտ բժշկ Տօքթ. Դաուլ Յակոբեան գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ առանց ցաւ պատճառելու ենթակային հիմնապէս կը բժշկէ ֆրանկախտը, հին և նոր ջերմամիզութիւնը, առնական անկարողութիւնը և սերմահոսութիւնը, ինչպէս նաև երկու սեռի վերաբերեալ աբրոթիտեան և ծննդական հիւանդութեանց ամէն տեսակները և կանանց արգանդային հիւանդութիւնները։

Ամէն օր, կէս օրէն վերջ, բացի կիրակի օրէն կը գտնուի Պահճէ-Գաւու, չաքարավաճառ Հաճի Պէքիրի անկիւնը, թիւ 18, Մէքրամէթճեան-Պիանքի դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի

«ՐԷՍԻՄԼԻ ԳԱՄՈՒՍԸ ՕՍՄԱՆԻ»ի ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՒԱՐՏԱԾ

Թուրք նշանաւոր զրագէտ Ալի Սէյտի պէյի յորինած եւ վեց մասնագէտներու սրբագրութեան բովէն անցած սոյն գործը, 3 մեծ հատորներ, 1200 էջեր, 4000 պատկերներ, 60 մեծ թապլոներ եւ 4 գունաւոր պատկերներ կը պարունակէ։

Երեք հատորին անկազմ գինն է 70, լաթակազմինը 80 դրուշ։ Ընտիր թուղթի վրայ տպագրուած 3 հատորին անկազմ գինն է 80, կաշեկազմինը 95, թուղթերը ոսկեզօծեալ եւ ընտիր կաշեկազմինը 108 դրուշ։ Գաւառներուն համար 10 դրուշ թղթատարի ծախք կ'առնուի։

Դպրոցականներու համար մասնաւոր վաճառում։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճառէսի, 32 թիւ ՇԻՀԱՆ գրատունը։

Տօքթօր Տիգրան Թապիոլեան

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐԲԻՆ ԵՒ ՄՈՐԹԱՑԻՆ
Ա Խ Տ Ե Ր Ո Ի

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Շիշլի, Օսման պէյի գալիոնին մօտ, Անանեան աբրթիքսանի իր յարկաբաժին մէջ.

Արանց և կանանց ինչպէս նաեւ տղայոց ամենագրի հին և նոր ախտերը, ստամոքսի, աղիքներու, երիկամներու, սրտի եւայլն հիւանդութիւնները անգլիական և ամերիկեան նորագոյն մէթոտներով կը դարմանէ։ Ֆրանկախտը և անոր հետեւանք բոլոր յամառ հիւանդութիւնները «Սալվարսան»ի և բոլորովին նոր դրութեամբ «Օսամին»ի ներարկումներով կը բուժէ առանց ո՛եւէ ցաւի և առանց զբաղումի արգելք ըլլալու։

Որպէս զի ո և է մէկը չի վարակուի թիֆոյով և գօլերայով, վերջերս Ամերիկայի և Անգլիոյ մէջ հնարուած, կիրարկուած և յաջողութեամբ պսակուած նորագոյն միջոցներով պատուաստում ալ կը կատարէ։

Ուրբաթ օրեր մինչև կէս օր ձրի։

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ ՄԷԿ ԱՆԳԱՄԷՆ ԲՈՒԺՈՒՄ

ՏՔԹ. Յ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

Բրոֆէսոր Էրլիխի վերջին անգամ գտած 606 Սալվարսան դեղերով կատարելապէս կը բուժէ հին և նոր գաղտկան ախտերը, միմիայն մէկ ինժէքսիոնով. նաև կարճ ժամանակի մէջ կը դարմանէ ջերմամիզութեան, միզամանի և երիկամունքի եւ բրօսթատի հիւանդութիւնները, ինչպէս նաև առնական անկարողութիւնն բոլորովին նոր մէթոտներով։ Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր ֆոդրդարանը՝ Սիրքէճի, Թրամվէյի ճամբուն վրայ Ֆէզլուս լուսանկարչատան առաջին յարկը։ Ծանօթ.—Ամէն տեսակ գործողութիւններ միանգամի և արագութի հիւանդութիւններու և ժամանակ խնայք։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՆԴՈՒԿ
ՕՍՄԱՆԻՅԷ
ՆԵՐՍԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Եիւքսէք Գալաբրբրվ, Ղալաթիա, թիւ 30

Հիանալի տեսարան, Եւրոպական նուրբ կահաւորում, ելեկտրական զանգակներով օդային կաղերով լուսաւորուած, անթերի սպասարկութիւն, կատարեալ մաքրութիւն, գիներ դիւրամատչելի, գաւառացիներուն յանձնարարելի միակ հանգստաւէտ եւ կեդրոնավայր պանդոկ։

Ճաշարան, ընթերցարան և սրճարան սալոն։

ԾԱՆՕԹ.— Ուշադրութի՛ւն, ԵՒԻԳՍԷՔ ԳԱԼԵՐԸԸՄ հասցէին, չչփոթել ուրիշ Օսմանիյէի հետ։

Տ.Քթ. Պ. ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՆԵՐԲԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
Արանց և կանանց ծննդամիզական և ԴԱՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԵՐՈՒ

Երկար տարիներ զանազան հիւանդանոցներու մէջ պաշտօնավարելով, իր ստացած փորձառութեամբը բժշկական նորագոյն մէթոտներով կարճ ժամանակի մէջ կը բուժէ ֆրանկախտը, ջերմամիզութիւնը, սերմահոսութիւնը, առնական անկարողութիւնները, բրօսթաթի եւ միզամանի, ինչպէս նաև ստամոքսի, սրտի, թոքերու, աղիքներու և երիկամներու հիւանդութիւնները և զանազան յամառ վէրքեր։

Բացի կիրակէ, ամէն օր կէս օրէն մինչև երեկոյ կը գտնուի Սիրքէճի, Թրամվայ ճատտէսի, չոգեկառքի եղքի դրան կից, իր մասնաւոր դարմանատան մէջ։

Իսկ առաւօտէն մինչև կէս օր հիւանդ կ'ընդունի Կէտիք Փաշա, Պալի Փաշա եօզուշը, Միւսէլլիմ փողոց, թիւ 6 իր բնակարանը, նաև մօտակայ Վահրամ էֆ. Աստուրեանի դեղարանը և ուր Զորեքշաբթի, կէս օրէ առաջ ձրի։

«ՋՈՒԹՆՕ»
(ՇԱՔԱԲԸ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ)

Վաղը ամէն կողմ ցնուեցէք «Զուռա» ազգ. երգիծաթերթը քրքջալիր ու չարհեկան բովանդակութեամբ։ Ներ. Օտեան Մուրթեզա պէյ, Կիկո և Զաքրմալի։ Գին 10 փարա։ Ծաղրանկարներ։ Հասցէ՝ Պապը Ալի, Իզատ խան, թիւ 31։

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ի ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Հրապարակաւ կուգանք խնդրել մեր հին բաժանորդներէն որ հաճին անյապաղ, մեզ հաղորդել իրենց հասցէն, որպէսզի ո և է անկանոնութիւն տեղի չունենայ առաքումներուն մէջ։

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ի

ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

شركت تجارية عثمانيه

SOCIÉTÉ COMMERCIALE OTTOMANE

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ԲԱՑ ԵՆ ԱՌԺԱՄԵԱՅ ԿԵՐՊՈՎ

ՍԹԱՄՊՈՒԼ, ԳԱԹԸՐՃԸՕՂԼՈՒ ԽԱՆ

Հայկական սոյն դրամական հաստատութիւնը կ'ընէ փոխառութիւններ, առևտրական տոմսերու, մուրհակներու, փոխանակագիրներու, բաժնեթուղթերու, պարտաթուղթերու, ապրանքներու և բեռնագիրներու վրայ։

Կուտայ չէքեր, վարկագիրներ, փոխանակագիրներ և հեռագրական վճարում, հրամաններ, ինչպէս Թուրքիոյ նոյնպէս աշխարհիս բոլոր մասերուն վրայ։

Կը գնէ և կը ծախէ ամէն տեսակ բաժնեթուղթեր և պարտաթուղթեր թէ՛ մեր և թէ բոլոր օտար հրապարակներու վրայ, ինչպէս և օտար դրամներ։

Կը գանձէ եւ կը զեղչէ առևտրական տոմսեր, մուրհակներ, փոխանակագիրներ, բաժնեթուղթեր և կուպոններ։

Կ'ընդունի դրամական ուանդներ նպաստաւոր պայմաններով։

Դրամատունս հաստատած է առևտրական տեղեկութիւններու համար լաւագոյն կերպով կազմակերպուած սպասարկութիւն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

Խնայողութիւնը մեր հասարակութեան մէջ քաջալերելու համար կ'ընդունի 25 դրուշէն սկսելով գումարներ

Դրամատունս կը կատարէ նաև թէ՛ իր հաշուոյն, թէ՛ մասնակցութեամբ և թէ բիւրներու հաշուոյն ամէն տեսակ արդիւնաբերութիւններու և ապրանքներու գնում, վաճառում, փոխանակութիւն, ներառում և արտառում։

Կ'ընդունի ներկայացուցչութիւն թէ՛ տեղական և թէ օտար տուներու։

Կը կազմէ առևտրական և ճարտարարուեստական ընկերութիւններ և կը մասնակցի անոնց։ Կ'ընէ հանրօգուտ շինութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններ։

ԳՐԻԳՈՐ ԷՐՄԷՆԵԱՆ

ԶԳԵՍՏԵՂԻՆԱՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՂ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1872ԻՆ

Թիւ 34, ԹՕՓԱԼԵԱՆ ԽԱՆ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ

Գրիգոր Էրմէնեան վաճառատունը 1872ին հաստատուած ըլլալով, այդ թուականէն վեր ջանացած է զոհ ձգել իրեն դիմող բոլոր յաճախորդները՝ ծախած զգեստեղէններուն ամենալաւ տեսակէն և վերջին նորաձեւութեամբ խիստ վայելուչ ըլլալուն համար։ Ուրեմն, կը յանձնարարենք բոլոր անոնց որոնք կ'ուզեն ամենաընտիր ապրանքէ կարուած խիստ վայելուչ և ժամ հագուստներ գտնել, թո՛ղ դիմեն Գրիգոր Էրմէնեան վաճառատունը որ չատ դոհ պիտի մնան։

Այժառուան առթիւ ժամանած են ընտիր ապրանքներ։

ՎԵՐՋԻՆ ԴԻՆ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԴԱՐՆԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՊԻՏՈՑՔՆԵՐ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ

ՇԹԱՅՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԻՆԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ի ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

«Մանզումէ»ի հիմնուելէն ի վեր մեր գաւառի յարգելի թղթակիցները իրենց շահեկան ու ճշգրիտ տեղեկութիւններով ճոխացուցած են մեր թերթը։ Կը յուսանք որ ասկէ վերջ, միեւնոյն թղթակիցները կը հաճին շարունակել իրենց այդ օժանդակութիւնը, որուն համար կանխաւ կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնները։ Ապագէն «Մանզումէ»ն միշտ ժողովուրդին թերթը ըլլալով, ձեռքէն եկած օժանդակութիւնը չէ զլացած և հիմա ալ ոչ է զլացած մինչեւ որ ոչ է գործ ունենայ և կարգադրելու համար գծուարութիւններու հանդիպի, կրնայ դիմել Տնօրէնութեանս և ըստ կարելւոյն գոհացու ստանայ։